

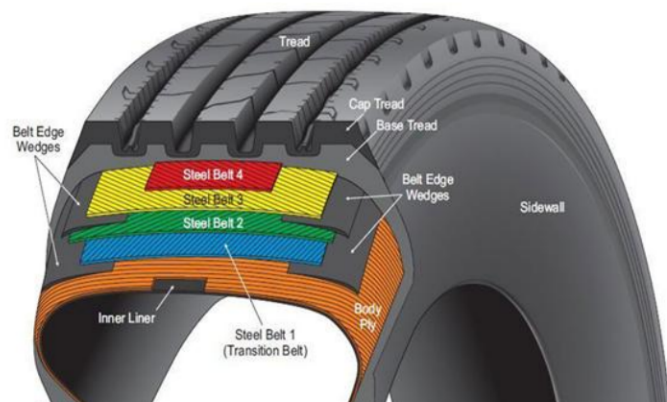
تحلیل صنعت لاستیک و تایر
تنظیم: واحد تحلیل و سرمایه‌گذاری

سبدگردان اندیشه‌سبیا

تیر ماه ۱۴۰۴

صنعت لاستیک یکی از صنایع کلیدی و استراتژیک در زنجیره تولید محصولات صنعتی و حمل‌ونقل به شمار می‌رود. این صنعت به‌طور عمده شامل تولید انواع لاستیک‌های طبیعی و مصنوعی، تایرهای خودرو، تیوب، تسمه نقاله، واشر، قطعات صنعتی، و محصولات مصرفی می‌شود.

SBR : استایرن-بوتادین رابر

NBR : نیتریل رابر (مقاوم به روغن)

PBR : پلی بوتادین رابر (آج تایر)

EPDM : عایق رطوبت

- کائوچو طبیعی (NR)

- کائوچوی مصنوعی (SR)

مواد اولیه
لاستیک

Carbon Black : دوده صنعتی

گوگرد، روغن‌های فرآیندی، آنتی‌اکسیدان،

نرم کننده و کاتالیزگر

- افزودنی‌ها

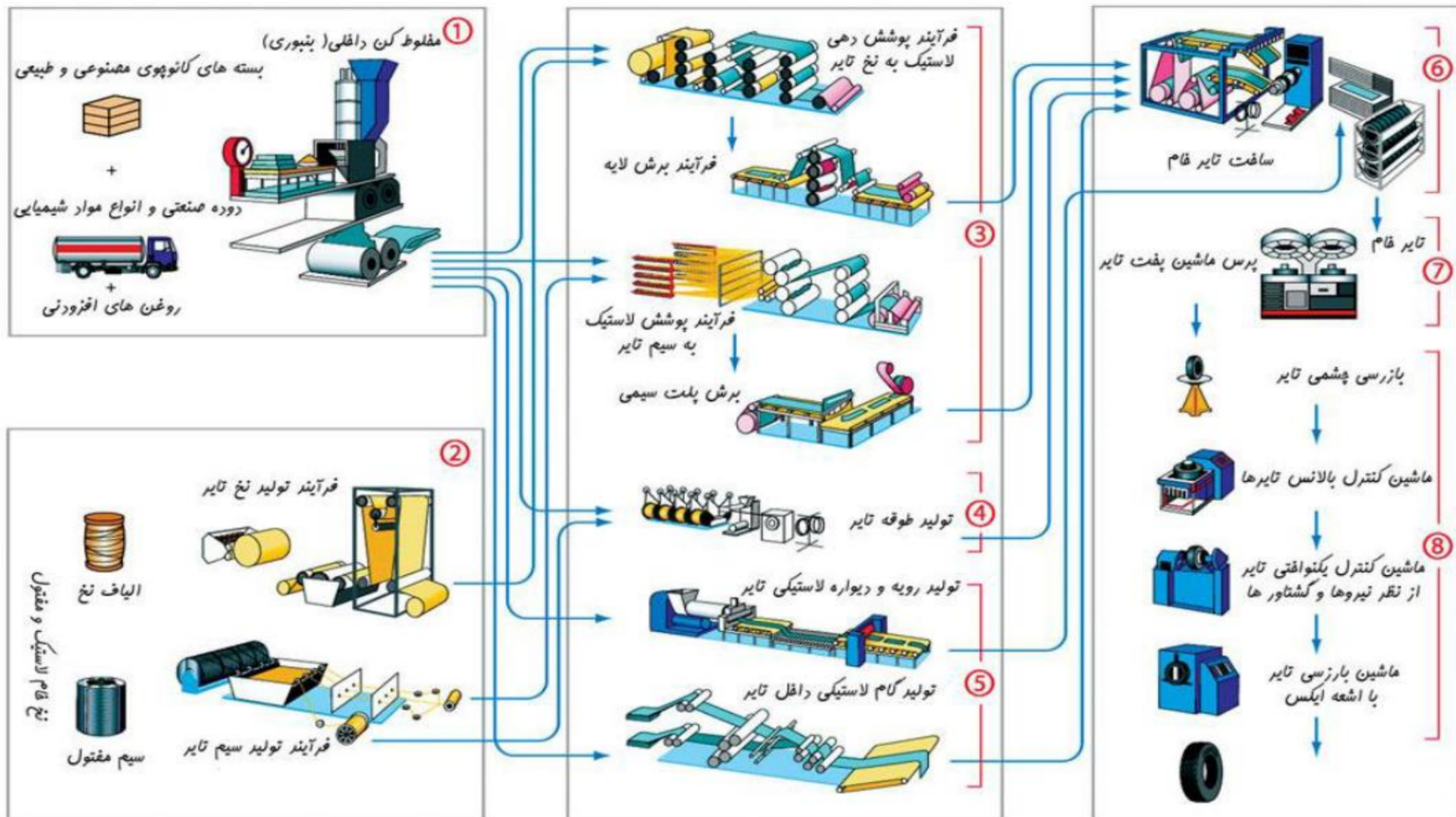
فرآیند تولید لاستیک و تایر

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

لاستیک‌های نوین بعد از ۲۰۱۵

شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

کاربرد تخصصی	مشخصات فنی و مهندسی	رده فناوری
خودروهای BEV/EV با شتاب اولیه بالا- مناسب ناوگان برقی	مقاومت غلتشی بهینه- ساختار تقویت‌شده دیواره جانبی برای وزن بالا- ترکیب سیلیکا پلیمرهای کم‌صدا	EV-Optimized Tires تایر خودروهای برقی
وسایل نقلیه خودران- ناوگان لجستیک هوشمند - خودروی های لوکس	تعبیه حسگر داخلی برای فشار دما، سایش، چسبندگی- انتقال داده بلادرنگ از طریق بلوتوث - قابلیت ارتباط با سیستم ABS, ESP	Connected Smart Tires تایرهای هوشمند متصل
خودروهای نظامی سبک- وسایل نقلیه خدمات شهری- آزمایش‌های مفهومی برای خودروهای شخصی	- ساختار شبکه‌ای پلیمری- حذف کامل باد و کاهش خطر ترکیدگی- مقاومت بالا در برابر آسیب مکانیکی و شوک	Airless Non-Pneumatic Tires تایرهای بدون هوا
خودروهای شهری با استانداردهای ESG بالا- شرکت‌های با رویکرد کاهش کربن	مواد اولیه پایدار: دوده بازیافتی، روغن‌های گیاهی، رزین طبیعی- تولید کم‌کربن با فرآیندهای پاک‌تر- طراحی برای بازیافت آسان	Sustainable & Recycled Material Tires لاستیک‌های سبز و بازیافتی
خودروهای آفرود، ناوگان نظامی سبک- خودروهای مسافرتی طولانی‌مسیر	لایه داخلی از پلیمرهای هوشمند - ترمیم سوراخ‌های کوچک بدون افت فشار	Self-Sealing / Self-Healing Tires تایرهای خودترمیم‌شونده
مناطق با نوسان شدید آب‌وهوایی- تایرهای All Season نسل نو	ترکیب لاستیکی با خاصیت ترمو-ریولوژیک (تغییر شکل با دما)- ساختار آج پویا با طراحی چند فازی- بهینه برای عملکرد ۴ فصل	Adaptive Tread Technology فناوری آج‌های تطبیق‌پذیر

مقایسه تایر رادیال و بایاس

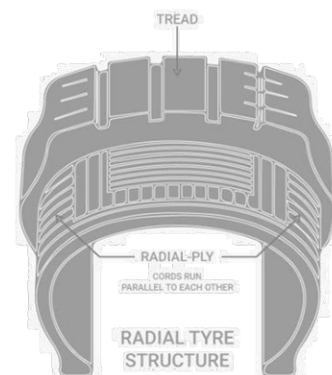
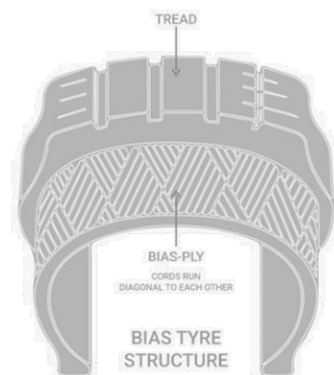
شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

ویژگی / نوع	تایر رادیال (Radial)	تایر بایاس (Bias)
ساختار داخلی	نخ‌های لاستیکی به صورت شعاعی قرار دارند.	نخ‌ها به صورت مورب و ضربدری قرار دارند.
طول عمر لاستیک	بیشتر؛ به دلیل توزیع یکنواخت فشار	کمتر از رادیال؛ به دلیل سایش نامنظم
نرمی و جذب ضربه	خشک‌تر با پایداری بهتر در جاده‌های آسفالت	نرم‌تر در مسیرهای ناهموار خاکی و کشاورزی
مصرف سوخت	کمتر؛ چون مقاومت غلتشی پایین‌تری دارد	بیشتر؛ به دلیل مقاومت غلتشی بالاتر
هزینه تولید	بالاتر؛ نیازمند استفاده از فناوری دقیق‌تر	پایین‌تر؛ مقرون به صرفه در تولید انبوه
مناسب برای	سواری، کامیون، اتوبوس و ماشین سنگین	ماشین‌آلات کشاورزی و راه‌سازی، خودروهای قدیمی
وزن کلی تایر	سبک‌تر	سنگین‌تر
قیمت بازار	گران‌تر	ارزان‌تر

جایگاه جهانی صنعت

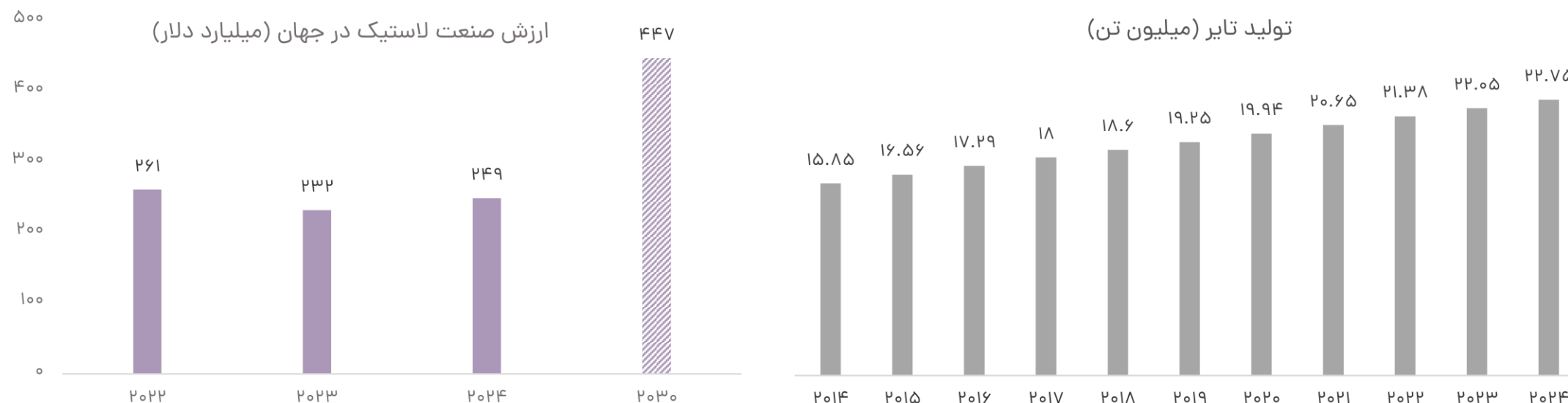
تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

صنعت تایر در سال‌های اخیر رشد باثباتی را تجربه کرده و ارزش آن در سال ۲۰۲۴ به حدود ۲۴۹ میلیارد دلار رسیده است. در همین دوره، تولید جهانی تایر نیز با روندی صعودی از سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۴ افزایش یافته و به سطح بالایی رسیده است. در حالی‌که تقاضا در سال‌های گذشته نسبتاً ثابت بوده، پیش‌بینی می‌شود طی سال‌های آینده جهشی قابل‌توجه را تجربه کند. این عوامل، به‌ویژه رشد خودروهای برقی، می‌توانند ارزش بازار جهانی تایر را تا سال ۲۰۳۰ به بیش از ۴۴۰ میلیارد دلار برسانند.

بزرگترین تولیدکنندگان لاستیک و تایر در جهان

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

The Largest Tire Manufacturers in the World

Number of Employees established in	Liabilities	Assets	net income	revenue	Country	Manufacturer	
135,000	1931	17.1	43.6	4.20	36.1	Japan	Bridgestone 1
232,000	1871	27.2	42.8	0.13	44.5	Germany	Continental 2
125,000	1889	20.4	39.8	2.26	32.0	France	Michelin 3
72,000	1898	16.9	22.4	0.20	20.8	United States	Goodyear 4
40,000	1909	5.8	10.78	0.26	9.6	Japan	Sumitomo 5
31,000	1872	4.9	10.6	0.49	7.4	Italy	Pirelli 6
27,000	1917	4.6	10.1	0.41	7.5	Japan	Yokohama 7
20,000	1967	2.2	5.2	0.18	3.5	Taiwan	Cheng Shin Rubber 8
11,000	1945	2.2	4.8	0.41	4.3	Japan	Toyo 9
21,000	1941	0.373	3.6	0.14	0.8	South Korea	Hankook 10

ارزش کل بازار لاستیک و تایر در سال ۲۰۲۳ معادل ۳۱۴ میلیارد دلار بوده که ده شرکت ذکر شده بیش از ۵۳٪ بازار را تشکیل می‌دهند.

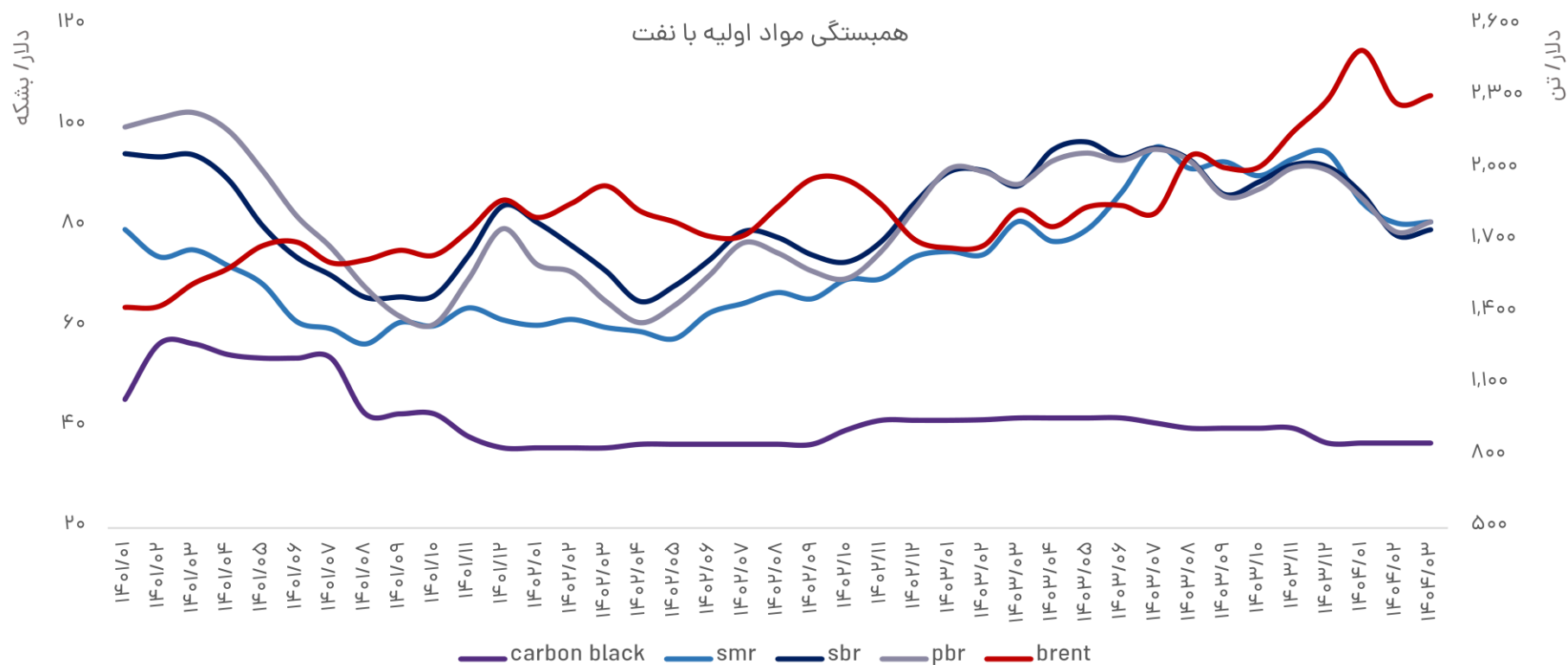
مواد اولیه تولید لاستیک

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

ضریب همبستگی مواد اولیه با نفت

smr	-۳۴%
sbr	۹%
pbr	۳۰%
carbon black	۷۶%

جایگاه تایر در زنجیره ارزش خودرو

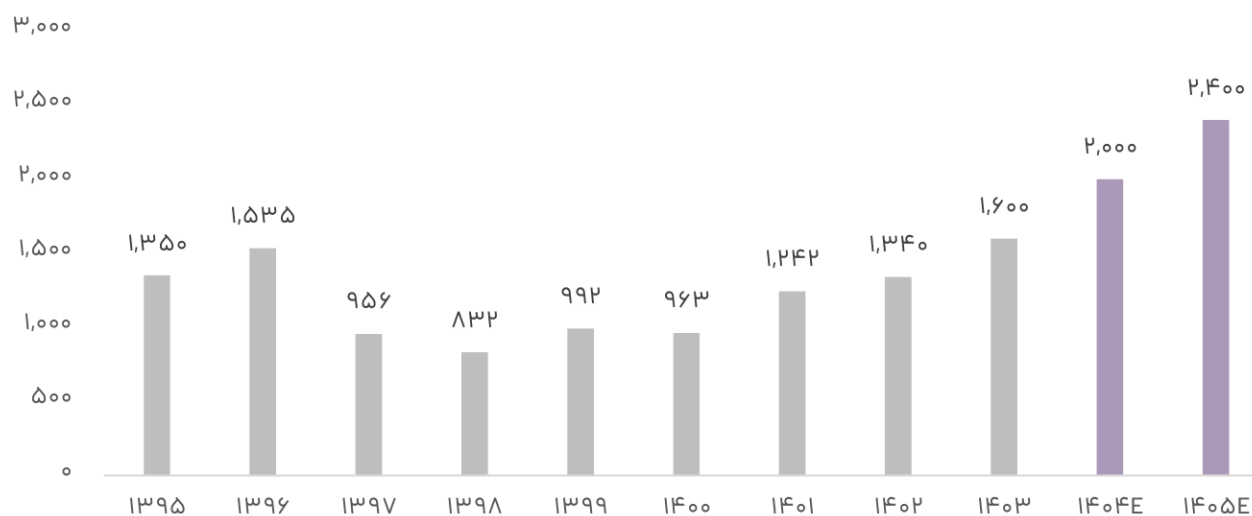
صنعت تایر به‌عنوان یکی از بخش‌های کلیدی در زنجیره ارزش خودرو و حمل‌ونقل شناخته می‌شود. به دلیل ارتباط مستقیم با صنعت خودرو، تغییرات در این بخش به‌طور مستقیم بر بازار و تولید خودرو تأثیر می‌گذارد. افزایش تولید خودرو موجب رشد تقاضای تایر شده، اما به دلیل تحقق نیافتن کامل اهداف، این رشد محدود بوده است. واردات تایرهای سنگین افزایش یافته و خودروهای برقی نیاز به تایرهای پیشرفته‌تری دارند. تمرکز آینده بر تایرهای سنگین و فناوری‌های نوین خواهد بود.

به طور کل دو بازار تقاضا برای لاستیک می‌توان در نظر گرفت:

1. تقاضا لاستیک برای خودروهای نو OE

2. تقاضا برای تعویض لاستیک فرسوده RE

روند تولید خودرو در ۱۰ سال (هزار دستگاه)

نیاز سالانه به لاستیک و تایر در ایران (تعداد حلقه)

شرکت‌ها	تحلیل داخلی	تحلیل جهانی	تحلیل صنعت	کشاورزی	وانت سبک	کامیونت	اتوبوس	کامیون کشنده	کل	سال
تجهیزی	۴,۷۶۸,۰۷۴	۳۳۱,۷۰۰	۸۴۷	۱۰,۲۰۶	۸۵,۲۸۰	۲۳۰,۱۲۵	۱۸۰,۱۰۱	۴,۴۷۰	۷۷,۹۱۴	۵,۶۸۸,۷۱۷
جایگزینی	۲۰,۹۶۲,۴۶۶	۸۲۱,۰۷۰	۶۵,۰۹۴	۱۰۰,۴۲۲	۳۱۷,۱۷۹	۱,۵۲۸,۸۰۵	۲,۸۶۲,۱۴۸	۲۴۲,۷۴۱	۱,۲۴۶,۳۹۱	۲۸,۱۴۶,۳۱۶
کل	۲۵,۷۳۰,۵۴۰	۱,۱۵۲,۷۷۰	۶۵,۰۹۴	۱۱۰,۶۲۸	۴۰۲,۴۵۹	۱,۷۵۸,۹۳۰	۳,۰۴۲,۲۴۹	۲۴۷,۲۱۱	۱,۳۲۴,۳۰۵	۳۳,۸۳۴,۱۸۶
تجهیزی	۴,۸۶۰,۴۹۵	۴۱۳,۶۴۵	۸۴۷	۱۰,۲۹۰	۸۵,۲۸۰	۲۳۰,۱۲۵	۱۸۰,۱۰۱	۴,۴۷۰	۷۸,۰۳۴	۵,۸۶۳,۲۸۷
جایگزینی	۲۱,۵۷۶,۵۱۹	۹۰۳,۷۸۱	۶۵,۳۵۶	۱۰۳,۰۲۹	۳۱۷,۳۶۳	۱,۵۷۲,۷۱۵	۲,۹۳۱,۱۴۳	۲۴۵,۰۵۳	۱,۲۷۲,۳۴۳	۲۸,۹۸۷,۳۰۲
کل	۲۶,۴۳۷,۰۱۴	۱,۳۱۷,۴۲۶	۶۶,۲۰۳	۱۱۳,۳۱۹	۴۰۲,۶۴۳	۱,۸۰۲,۸۴۰	۳,۱۱۱,۲۴۴	۲۴۹,۵۲۳	۱,۳۵۰,۳۷۷	۳۴,۸۵۰,۵۸۹
تجهیزی	۵,۲۲۶,۰۰۴	۴۶۶,۳۰۲	۸۵۰	۱۶,۱۳۰	۸۵,۲۸۸	۲۷۱,۸۴۷	۱۸۳,۵۰۵	۴,۵۷۷	۹۹,۳۰۶	۶,۳۵۳,۸۰۹
جایگزینی	۲۲,۵۳۲,۳۵۹	۹۸۳,۰۴۳	۶۵,۵۴۶	۱۰۵,۰۴۸	۳۱۷,۷۱۲	۱,۶۰۱,۱۸۱	۳,۰۰۵,۵۹۴	۲۴۷,۱۳۶	۱,۲۹۴,۲۲۷	۳۰,۱۵۱,۸۴۶
کل	۲۷,۷۵۸,۳۶۳	۱,۴۴۹,۳۴۵	۶۶,۳۹۶	۱۲۱,۱۷۸	۴۰۳,۰۰۰	۱,۸۷۳,۰۲۸	۳,۱۸۹,۰۹۹	۲۵۱,۷۱۳	۱,۳۹۳,۵۳۳	۳۶,۵۰۵,۶۵۵
تجهیزی	۵,۶۱۹,۰۰۰	۵۲۵,۶۶۲	۸۵۲	۲۵,۲۸۳	۸۵,۲۹۵	۳۲۱,۱۳۲	۱۸۶,۹۷۳	۴,۶۸۷	۱۲۶,۳۷۷	۶,۸۹۵,۲۶۱
جایگزینی	۲۳,۵۳۰,۵۴۲	۱,۰۶۹,۲۵۵	۶۵,۷۳۶	۱۰۷,۱۰۷	۳۱۸,۰۶۲	۱,۶۳۰,۱۶۳	۳,۰۸۱,۹۳۶	۲۴۹,۲۳۷	۱,۳۱۶,۴۸۸	۳۱,۳۶۸,۵۲۶
کل	۲۹,۱۴۹,۵۴۲	۱,۵۹۴,۹۱۷	۶۶,۵۸۸	۱۳۲,۳۹۰	۴۰۳,۳۵۷	۱,۹۵۱,۲۹۵	۳,۲۶۸,۹۰۹	۲۵۳,۹۲۴	۱,۴۴۲,۸۶۵	۳۸,۲۶۳,۷۸۷
تجهیزی	۶,۰۴۱,۵۴۹	۵۹۲,۵۷۹	۸۵۵	۳۹,۶۳۱	۸۵,۳۰۳	۳۷۹,۳۵۴	۱۹۰,۵۰۷	۴,۸۰۰	۱۶۰,۸۲۷	۷,۴۹۵,۴۰۵
جایگزینی	۲۴,۵۷۲,۹۴۵	۱,۱۶۳,۰۲۹	۶۵,۹۳۳	۱۰۹,۲۰۷	۳۱۸,۰۹۰	۱,۷۶۲,۲۰۶	۳,۱۶۰,۲۱۷	۲۵۱,۳۵۵	۱,۳۳۹,۱۳۲	۳۲,۷۴۲,۱۱۴
کل	۳۰,۶۱۴,۴۹۴	۱,۷۵۵,۶۰۸	۶۶,۷۸۸	۱۴۸,۸۳۸	۴۰۳,۳۹۳	۲,۱۴۱,۵۶۰	۳,۳۵۰,۷۲۴	۲۵۶,۱۵۵	۱,۴۹۹,۹۵۹	۴۰,۲۳۷,۵۱۹
رشد متوسط سالیانه	۴%	۱۱%	۱%	۸%	۰.۱%	۵%	۲%	۱%	۳%	۴%

تولید داخلی

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

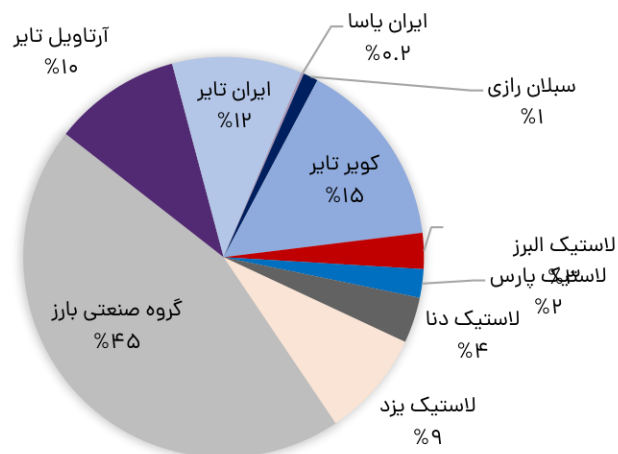
تحلیل داخلی

شرکت‌ها

بر اساس برآوردها، نیاز کشور به تایر در سال ۱۴۰۳ بیش از ۴۲۰ هزار تن بوده و با تداوم روند افزایشی مصرف، پیش‌بینی می‌شود که در سال ۱۴۰۴ نیاز داخلی متناسب با تولید خودروهای جدید و نیاز به لاستیک جایگزین افزایش یابد.

مطابق آمار انجمن صنفی صنعت تایر، تولید داخلی تایرهای بایاس و رادیال در همین سال حدود ۲۸۵ هزار تن بوده و گروه صنعتی بارز با بیش از ۱۲۸ هزار تن تولید، سهمی معادل ۴۵ درصد از کل تولید کشور را به خود اختصاص داده است. این داده‌ها نشان می‌دهند که بیش از ۱۳۰ هزار تن کسری در تأمین نیاز بازار وجود داشته که عمدتاً از طریق واردات، به‌ویژه در بخش تایرهای سنگین و خاص، جبران شده است در صورت ثبات ظرفیت تولید، وابستگی به واردات افزایش خواهد یافت. این وضعیت بر اهمیت توسعه ظرفیت‌های داخلی، نوسازی فناوری تولید و گسترش تنوع محصولات تأکید دارد. استمرار شکاف بین عرضه و تقاضا نیز می‌تواند وابستگی به واردات تایرهای خاص را تشدید کرده و تبعات اقتصادی و ارزی قابل توجهی به‌دنبال داشته باشد.

درصد وزنی تولید تایر در سال ۱۴۰۳ (رادیال و بایاس)

واردات لاستیک و تایر

سال/کاربرد	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	متوسط نرخ واردات (دلار/کیلوگرم)
۱۳۹۹	۸۵,۰۰۶,۱۵۸	۲۸۳,۹۵۵,۱۸۱	۳.۳
باری و اتوبوس	۵۸,۳۵۹,۵۱۴	۱۸۱,۹۰۴,۳۳۴	۳.۱
سواری	۲۶,۳۲۱,۸۹۱	۹۹,۶۹۹,۱۱۷	۳.۸
موتور	۳۲۴,۷۵۳	۲,۳۵۱,۷۳۰	۷.۲
۱۴۰۰	۹۹,۸۹۷,۶۲۳	۳۳۴,۸۴۷,۶۵۴	۳.۴
باری و اتوبوس	۷۶,۵۶۷,۸۵۳	۲۴۳,۴۴۸,۶۰۹	۳.۲
سواری	۲۲,۹۶۴,۶۵۶	۸۸,۴۴۷,۶۱۰	۳.۹
موتور	۳۶۵,۱۱۴	۲,۹۵۱,۴۳۵	۸.۱
۱۴۰۱	۱۳۲,۲۵۹,۴۰۹	۴۵۴,۵۱۳,۶۲۰	۳.۴
باری و اتوبوس	۹۸,۴۸۱,۶۳۸	۳۱۶,۹۴۰,۷۸۰	۳.۲
سواری	۳۲,۹۷۹,۷۷۲	۱۳۱,۲۲۳,۵۹۰	۴.۰
موتور	۷۹۷,۹۹۹	۶,۳۴۹,۲۵۰	۸.۰
۱۴۰۲	۱۹۵,۵۷۹,۴۷۲	۶۴۴,۵۶۵,۵۴۶	۳.۳
باری و اتوبوس	۱۴۸,۹۸۳,۰۲۸	۴۶۳,۹۳۳,۵۲۸	۳.۱
سواری	۴۵,۹۵۱,۸۶۰	۱۷۳,۴۰۳,۹۹۴	۳.۸
موتور	۶۴۴,۵۸۴	۷,۲۲۸,۰۲۴	۱۱.۲
۱۴۰۳	۲۲۸,۸۲۸,۷۱۶	۷۶۶,۹۶۸,۶۰۷	۳.۴
باری و اتوبوس	۱۵۱,۷۷۵,۴۸۴	۴۷۴,۹۳۸,۹۱۴	۳.۱
سواری	۷۶,۶۷۷,۸۷۵	۲۸۸,۶۷۷,۶۴۸	۳.۸
موتور	۳۷۵,۳۵۷	۳,۳۵۲,۰۴۵	۸.۹

تا پیش از آبان ۱۴۰۲، تعرفه واردات لاستیک شامل ۴ درصد حق گمرکی و ۲۸ درصد سود بازرگانی بود که موجب افزایش قابل توجه هزینه واردات و در نهایت، رشد قیمت مصرف کننده در بازار داخلی می شد.

در واکنش به نوسانات شدید قیمتی و مشکلات تأمین، دولت در اقدامی کوتاه مدت، سود بازرگانی واردات لاستیک را به ۶ درصد کاهش داد. این تغییر که تا پایان سال ۱۴۰۲ اعمال شد، مجموع تعرفه را به ۱۰ درصد (۴ درصد حق گمرکی + ۶ درصد سود بازرگانی) رساند و در سال ۱۴۰۳ نیز تمدید شد.

بر اساس آخرین مصوبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۸، سود بازرگانی مجدداً به ۱۶ درصد افزایش یافته و با حفظ ۴ درصد حق گمرکی، مجموع تعرفه واردات لاستیک در سال ۱۴۰۴ به ۲۰ درصد رسیده است.

واردات لاستیک و تایر

تحلیل صنعت

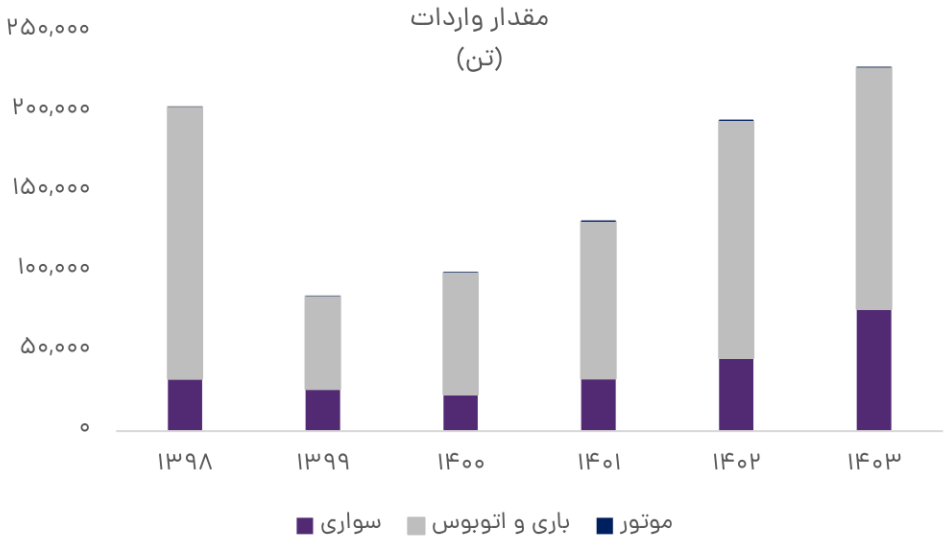
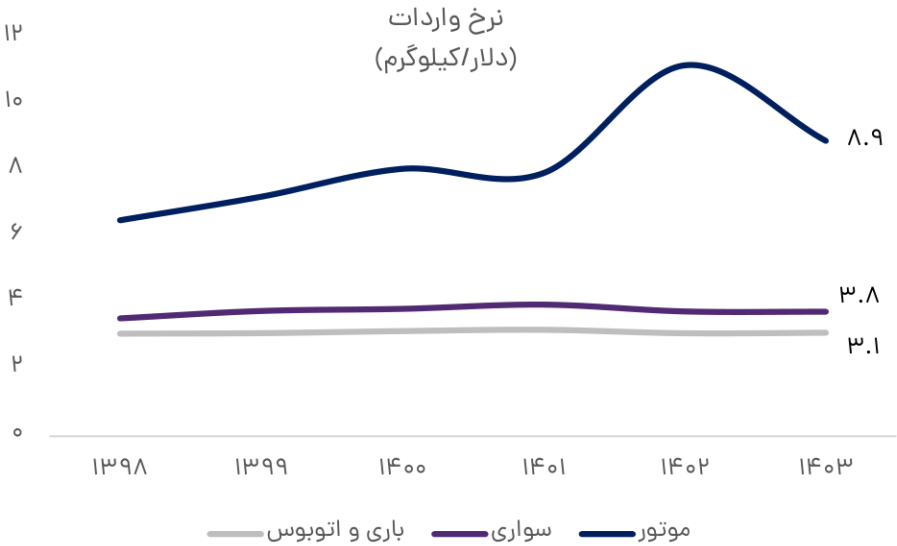
تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

روند واردات انواع تایر از ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۳ نوسانات قابل توجهی داشته است، به‌ویژه در تایرهای باری و اتوبوسی. واردات در ۱۳۹۸ بیش از ۲۰۰ هزار تن بود، اما با سیاست‌های سختگیرانه ارزی، محدودیت ارز نیمایی و افزایش تعرفه‌ها، در ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به طور محسوسی کاهش یافت. از ۱۴۰۱ به دلیل کسری تولید داخلی، افزایش تقاضا و کاهش محدودیت‌های ارزی، واردات دوباره افزایش یافت و در ۱۴۰۳ با رشد سهم تایرهای سواری به بالاترین سطح پنج سال اخیر رسید.

علاوه بر سیاست‌های ارزی، افزایش تعرفه‌ها و سخت‌گیری ثبت سفارش نقش مهمی در کنترل واردات داشته‌اند؛ اما دولت برای جبران کسری عرضه و کنترل قیمت‌ها، گاهی تعرفه‌ها را تعدیل و واردات برخی گروه‌ها را تسهیل کرده‌است. هدف اصلی دولت، حمایت از تولید داخل و کنترل قیمت تایر برای کاهش فشار اقتصادی بر مصرف‌کنندگان و فعالان حمل‌ونقل بوده است؛ رویکردی که واردات تایر را به موضوعی کلیدی در تنظیم‌گری اقتصادی کشور تبدیل کرده است.

افزایش نرخ انواع لاستیک و تایر در سال ۱۴۰۳

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

در سال ۱۴۰۳، بازار تایر ایران شاهد افزایش قابل‌توجه نرخ‌ها در اغلب گروه‌های محصولی بود. طبق مجوزهای صادره از سوی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، نرخ فروش تایرها در چندین مرحله و با درصدهای متفاوت افزایش یافت. بیشترین رشد نرخ مربوط به تایرهای وانتی رادیال بود که با چند نوبت افزایش در مجموع بیش از ۱۰۰ درصد افزایش نرخ داشتند. دلیل اصلی این رشد شدید، افزایش هزینه مواد اولیه وارداتی مانند کائوچوی طبیعی، رشد نرخ ارز، و تقاضای بالای بازار برای ناوگان حمل‌ونقل سبک عنوان می‌شود.

در گروه تایرهای سواری رادیال نیز طی چند مرحله افزایش نرخ، مجموع رشد قیمت به بیش از ۵۰ درصد رسید. تایرهای وانتی و کامیونی بایاس با حدود ۲۹ درصد، تایرهای کشاورزی و راه‌سازی با ۱۸ درصد و کامیونی سبک با تنها ۴ درصد افزایش نرخ، در رده‌های بعدی قرار داشتند. این افزایش‌ها عمدتاً برای جبران رشد بهای تمام‌شده تولید صورت گرفت. سیاست قیمت‌گذاری در صنعت لاستیک تحت نظارت انجمن صنفی و سازمان حمایت است.

افزایش نرخ	نوع تایر	تاریخ ابلاغ
۲۰٪	تایرهای سواری و وانتی رادیال	۱۴۰۳/۰۲/۰۹
۱۵٪	تایرهای وانتی و کامیونی بایاس	۱۴۰۳/۰۲/۰۹
۱۸٪	تایرهای کشاورزی و راه‌سازی	۱۴۰۳/۰۲/۰۹
۴٪	تایرهای کامیونی سبک بایاس	۱۴۰۳/۰۴/۰۱
۲۰٪	تایرهای وانتی رادیال	۱۴۰۳/۰۴/۱۰
۹٪	تایرهای رادیال سواری و وانتی	۱۴۰۳/۰۷/۲۶
۸٪	تایرهای رادیال سواری	۱۴۰۳/۱۰/۱۶
۱۵٪	تایرهای رادیال وانتی	۱۴۰۳/۱۰/۱۶
۱۲٪	تایرهای وانتی و کامیونی بایاس	۱۴۰۳/۱۱/۰۲
۸٪	تایرهای رادیال سواری	۱۴۰۳/۱۱/۰۲
۱۵٪	تایرهای رادیال وانتی	۱۴۰۳/۱۱/۰۲

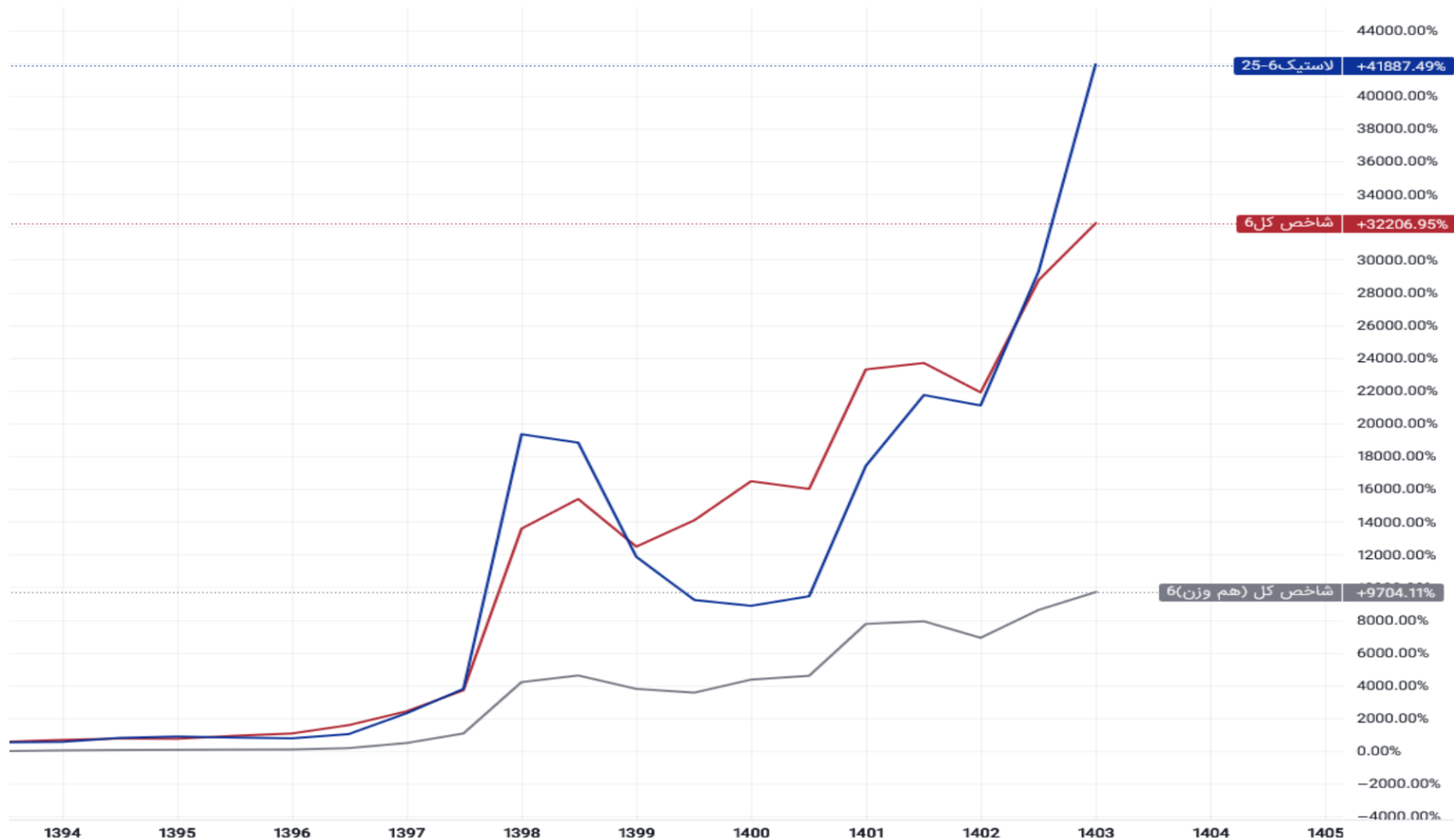
بازدهی صنعت لاستیک و تایر

شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

اثرات جنگ بر صنعت لاستیک و تایر

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

در صورت بروز جنگ یا تشدید تنش‌های نظامی منطقه‌ای، صنعت لاستیک ایران با مجموعه‌ای از چالش‌ها و فرصت‌ها مواجه خواهد شد.

تامین مواد اولیه: اختلال در واردات مواد اولیه به ویژه کائوچوی طبیعی، به دلیل ریسک‌های حمل‌ونقل، تحریم‌های احتمالی و نوسان نرخ ارز، هزینه تولید را افزایش و سودآوری شرکت‌ها را کاهش دهد. لذا موجودی مواد اولیه شرکت‌ها در این زمان اهمیت می‌یابد.

واردات: در صورت محدود شدن واردات تایر خارجی و در صورت افزایش نیاز به حمل‌ونقل جاده‌ای یا فعالیت‌های عمرانی و پشتیبانی لجستیکی، تقاضا برای لاستیک‌های سنگین و صنعتی رشد خواهد کرد.

تقاضا: در شرایط نااطمینانی اقتصادی، تقاضا برای لاستیک سواری ممکن است به‌طور موقت کاهش یابد.

اثر جنگ بر صنعت لاستیک ترکیبی از فشارهای هزینه‌ای، نوسان تقاضا و تغییر در الگوی مصرف است و عملکرد شرکت به نوع محصول، ساختار بازار و میزان وابستگی به واردات بستگی دارد.

موجودی مواد اولیه شرکت‌ها

شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

موجودی کائوچو طبیعی منتهی به سال ۱۴۰۳

شرکت	مقدار (تن)	نرخ (تن/ریال)	تولید سال ۱۴۰۳	ضریب مصرف کائوچو طبیعی سال ۱۴۰۳	ماه
پاسا	۸۹	۲,۰۲۷,۰۴۴,۰۰۰	۱۸,۳۹۰	۲۱%	۰.۳
پکویر	۴,۵۰۰	۸۶۷,۷۲۶,۰۰۰	۴۲,۳۲۵	۱۸%	۷.۲
پیزد	۱,۴۹۵	۸۳۶,۲۹۸,۹۹۷	۳۴,۴۰۳	۱۵%	۳.۴
پکرمان	۶,۴۵۱	۹۱۳,۷۹۹,۰۰۰	۹۰,۶۰۵	۲۵%	۳.۴
پتایر	۱,۲۵۴	۵۶۲,۴۵۰,۵۵۸	۳۰,۰۶۷	۲۰%	۲.۵
پسهند	۱۵	۹۷۶,۶۶۶,۶۶۷	۴۹۳۹	۲%	۱.۷

جدول فوق نشان می‌دهد که با توجه به موجودی پایان سال ۱۴۰۳، شرکت‌ها تا چند ماه قادر به حفظ سطوح تولید خود خواهند بود. اما باید در نظر داشت که در سه ماهه ابتدای سال ۱۴۰۴ شرکت‌ها اقدام به خرید مواد اولیه نموده‌اند و از سوی دیگر ادامه تنش‌ها در تابستان پیش روی آنهاست. لذا در آینده گزارشات فصلی تصویر بهتری از وضعیت آن‌ها را ترسیم می‌کند.

تولیدکنندگان تایر در ایران

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

شرکت	ظرفیت تولید اسمی (تن)	هلدینگ مربوطه
بارز	۹۷,۰۰۰	تامین اجتماعی
یزد تایر	۴۶,۰۰۰	گروه صنعتی رازی
بارز کردستان	۴۰,۰۰۰	تامین اجتماعی
لاستیک پارس (پیروزی)	۴۰,۰۰۰	گروه سرمایه‌گذاری آتیه دماوند
لاستیک دنا	۳۵,۰۰۰	بنیاد فاطمیه قم
کویر تایر	۳۰,۷۰۰	مدیریت سرمایه گذاری امید
آرتاویل تایر	۳۰,۰۰۰	گروه صنعتی رازی
کیان تایر (البرز)	۲۸,۰۰۰	هیئت حمایت از صنایع (مزایده برای واگذاری به بخش خصوصی)
ایران تایر	۲۷,۰۰۰	بنیاد مستضعفان
سبلان رازی	۲۵,۰۰۰	گروه صنعتی رازی
ایران یاسا	۲۴,۷۰۰	صندوق بازنشستگی
جمع	۴۰۵,۰۰۰	

ترکیب سهامداری شرکت‌های بورسی

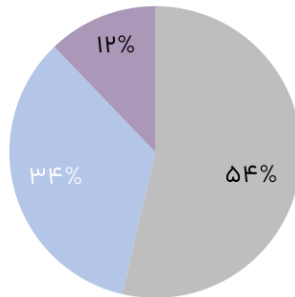
تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

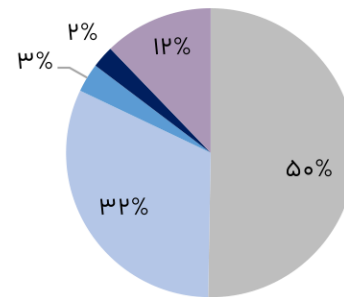
شرکت‌ها

سهامداران پیزد (درصد)

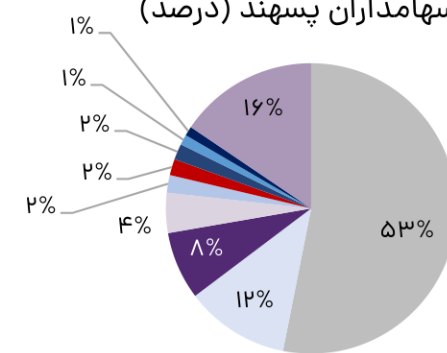
- شرکت مجتمع صنعتی آرتاویل تایر-سهامی عام -
- شرکت سرمایه گذاری نفت وگازوپتروشیمی تامین -س.ع
- سایر

سهامداران پکرمان (درصد)

- شرکت سرمایه گذاری نفت وگازوپتروشیمی تامین -س.ع
- شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی -سهامی عام -
- سندوق سرمایه گذاری مشترک ستاره خاورمیانه
- شرکت مکین -سهامی خاص -
- سایر

سهامداران پسهند (درصد)

- شرکت کرین ایران -سهامی عام -
- شرکت سرمایه گذاری هامون کیش -سهامی خاص -
- شرکت سرمایه گذاری صنایع پتروشیمی -سهامی عام -
- شخص حقیقی
- شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی -سهامی عام -
- سندوق سرمایه گذاری مشترک ستاره خاورمیانه
- شرکت مکین -سهامی خاص -
- سایر

ترکیب سهامداری شرکت‌های بورسی

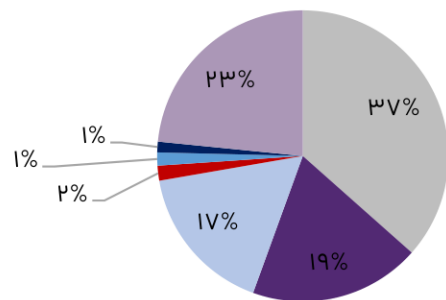
شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

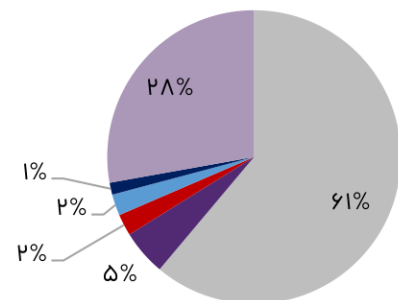
تحلیل صنعت

سهامداران پاسا (درصد)

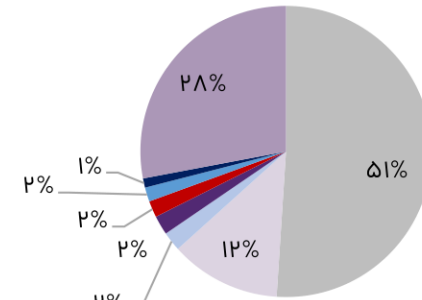
- شرکت س. صندوق بازنشستگی کشوری - سهامی عام
- شرکت سرمایه گذاری آتیه صبا-سهامی خاص
- شرکت سرمایه گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تامین - س.ع
- شرکت سرمایه گذاری راهبردمبین ایرانیان - س.خ
- شرکت سرمایه گذاری ارشک - سهامی عام

سهامداران پکویر (درصد)

- شرکت گروه م. سرمایه گذاری امید-س.ع
- شرکت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- موسسه رفاه و تامین آتیه کارکنان بانک سپه
- صندوق سرمایه گذاری بذر امید آفرین
- شخص حقیقی
- شرکت گروه م. سرمایه گذاری امید-س.ع

سهامداران پتایر (درصد)

- شرکت انرژی گستر سینا-سهامی خاص
- شرکت سرمایه گذاری ملی ایران - سهامی عام
- صندوق سرمایه گذاری ا.ب. سینا بهگزین BFM
- بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی
- شرکت سرمایه گذاری توسعه اقتصاد پایدار سینا-س.خ
- شرکت انرژی گستر سینا-سهامی خاص

معرفی شرکت‌های بورسی

شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

شرکت	نوع محصول	فروش صادراتی	بازار هدف صادراتی
پاسا	انواع تایر و تیوب دوچرخه، ویلچر، موتورسیکلت، کشاورزی و فرقون، انواع شیلنگ آب و گاز و سایر فرآورده‌های لاستیکی	۱۹%	افغانستان، پاکستان، کشورهای عربی، کشورهای حوزه CIS
پکوبیر	انواع تایر و نوار دور رینگ (فلپ)	۱%	پاکستان و روسیه
پیزد	انواع تایر سواری و موتوری و دوچرخه ای و انواع تیوب	۲%	غرب آسیا، اروپای شرقی، کشورهای حوزه CIS، آفریقا
پکرمان	تولید انواع لاستیک رویی (تایر) و لاستیک تویی (تیوب) و نوار (فلپ)	۱%	روسیه، آذربایجان، عراق، پاکستان، افغانستان، سوریه
پتایر	تایرهای سواری، کامیونی و اتوبوسی، کشاورزی و راهسازی	۱%	ارمنستان، آذربایجان، ترکمنستان، افغانستان، پاکستان، عراق، کشورهای حاشیه جنوب خلیج فارس و آفریقا
بارز کردستان	تولید انواع لاستیک رویی (تایر) و لاستیک تویی (تیوب)	۰%	-
پسهند	تولید تسمه نقاله و قعات فنی	۰%	-

طرح توسعه شرکت‌ها

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

شرکت	طرح	پیشرفت فیزیکی طرح منتهی به ۱۴۰۳
پاسا	افزایش ظرفیت تولید تایرهای تیوبلس از ۵ هزار تن به ۶ هزار تن	۱۰۰%
	خرید، نصب و راه‌اندازی دستگاه تیوبلکس	۴۵%
	خرید، نصب و راه‌اندازی بنبوری ۲۷۰ لیتری	۱۹%
	خرید، نصب و راه‌اندازی نیروگاه ۱ مگاواتی خورشیدی و خرید، نصب و راه‌اندازی ۳ دستگاه دیزل ژنراتور ۱۳۶۰ kva	برنامه آتی در سال ۱۴۰۴
	راه‌اندازی خط تولید لاستیک دوچرخه‌ای skin wall	برنامه آتی در سال ۱۴۰۴
پکوبیر	پروژه ۵۰ هزار تنی تایرهای OTR, TBR	۷%
	پروژه ساخت ماشین آلات افزایش ظرفیت (بابت ظرفیت خالی ماشین آلات ۱۴ هزار تن طرح توسعه)	۵۶%
پیزد	افزایش ظرفیت تایر رادیال (در فاز اول تایر رادیال را از ۷۰۰۰ به ۹۰۰۰ حلقه در روز رسانده و در فاز دوم تا پایان ۱۴۰۴ ظرفیت تولید به ۱۲۰۰۰ حلقه در روز می‌رسد.)	۸۷%
پتایر	پروژه کارخانه سمنان با ظرفیت ۴۷۰۰۰ تن در سال (فاز اول تا ۱۴۰۴ با ظرفیت ۷۰۰۰ تن، فاز دوم تا ۱۴۰۵ با ظرفیت ۱۵۰۰۰ تن و فاز سوم ۲۵۰۰۰ تن تا ۱۴۰۶)	-
پکرمان	توسعه کارخانه کرمان: پروژه توسعه ۲۶ هزار تنی در حال اجرا است، فاز اول بهره‌برداری شهریور ۱۴۰۴، فاز دوم این پروژه ۱۸ هزارتن می باشد.	۳۸%
	کارخانه بازر لرستان: ظرفیت تولید ۵۰ هزار تن لاستیک رادیال، با دریافت تسهیلات ۹۸.۸ میلیون یورویی، بهره‌برداری ۱۴۰۵	۱۵%
	کارخانه بارز کردستان: پروژه توسعه ۱۴ هزارتنی، بهره برداری طرح خرداد ۱۴۰۴	۴۰%
پسهند	تولید تسمه نقاله سیمی، افزایش ظرفیت تسمه نقاله منجیددار	۹۲%
	بهره‌برداری از کنتور برق ۴.۹ مگاواتی، بچ آف بنبوری ۲۷۰ لیتری	

تولید و بهای تمام شده

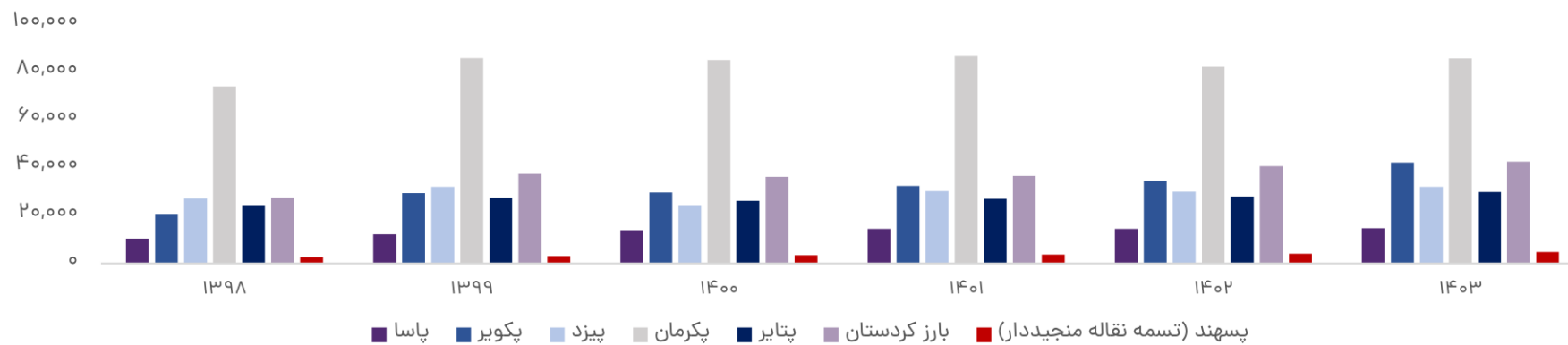
شرکت‌ها

تحلیل داخلی

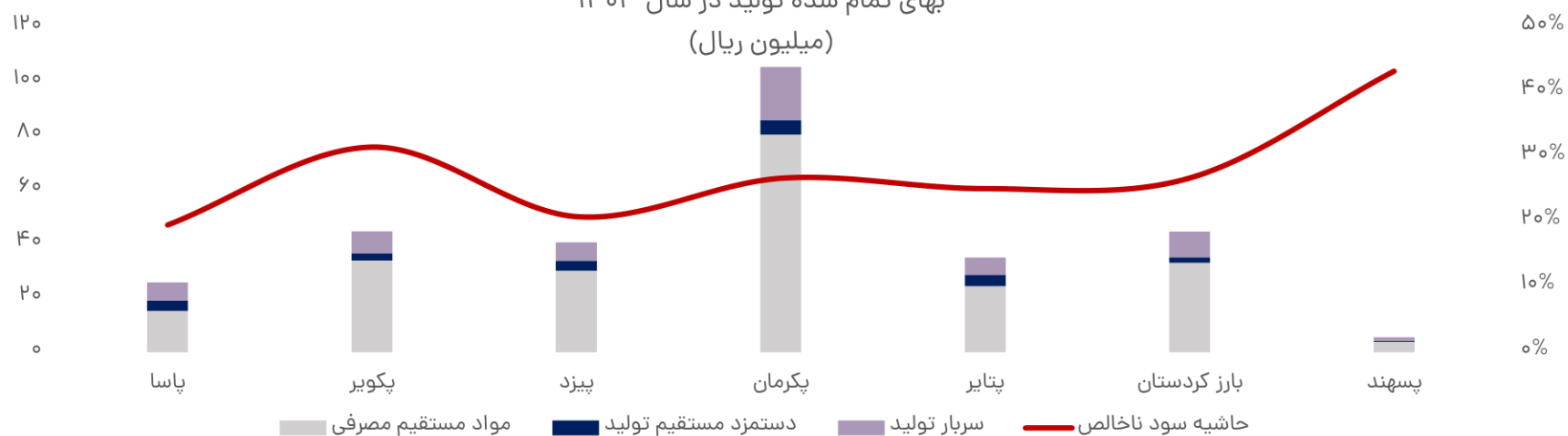
تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

مقدار تولید انواع تایر (تن)

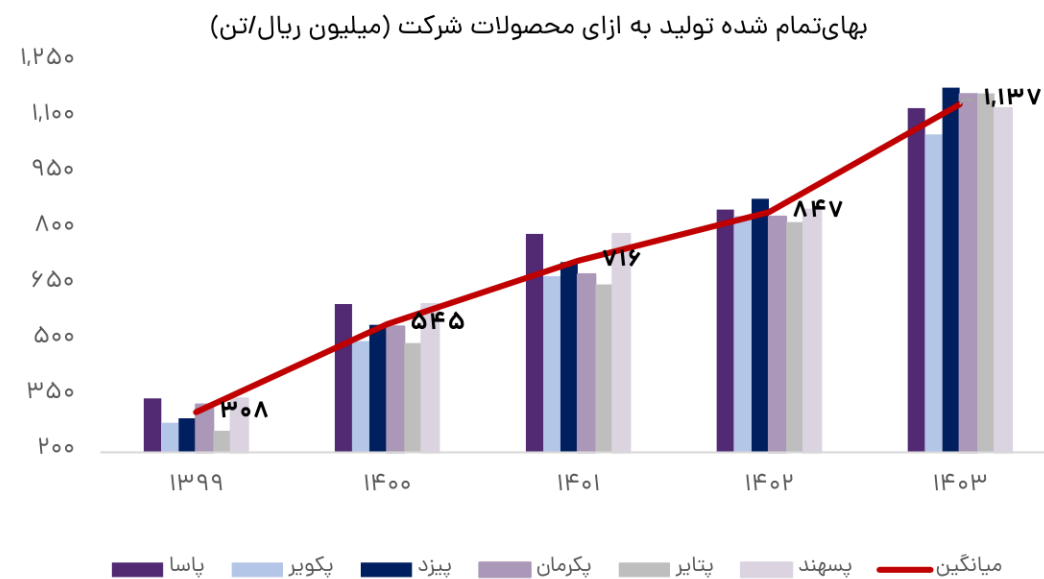
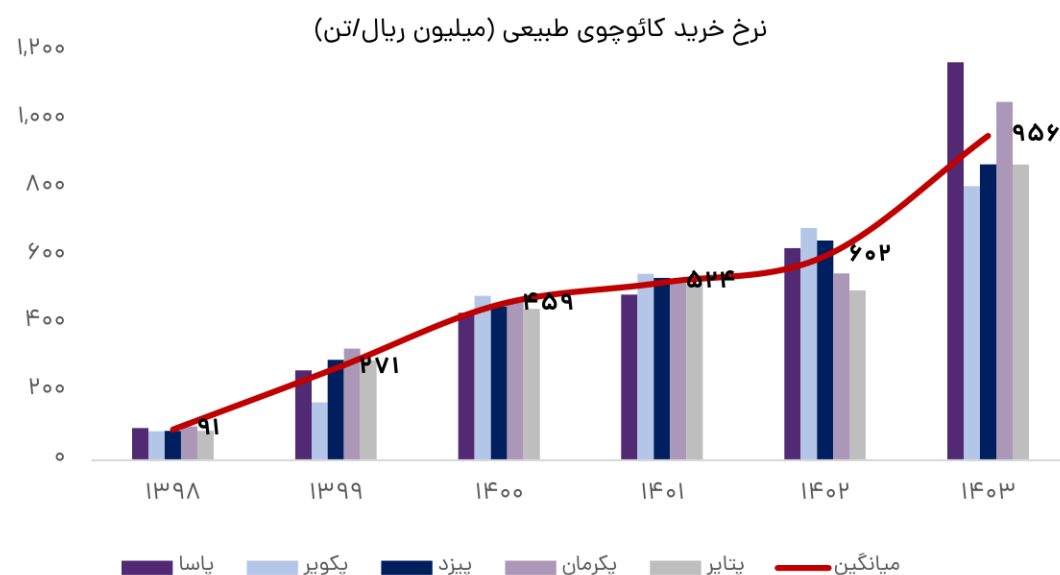

بهای تمام شده تولید در سال ۱۴۰۳
(میلیون ریال)

مقایسه بهای تمام شده شرکت‌ها

حدود ۷۰ درصد از بهای تمام شده در شرکت‌های تولید لاستیک را مواد مستقیم تشکیل می‌دهد که مهم‌ترین آن‌ها کائوچوی طبیعی است. کائوچوی طبیعی به دلیل خواص فیزیکی و کیفیت بالا، نقش اساسی در ترکیب و دوام لاستیک دارد و بنابراین قیمت و کیفیت آن تأثیر مستقیمی بر کیفیت نهایی محصول و هزینه‌های تولید دارد. نرخ خرید کائوچو و سایر مواد اولیه در شرکت‌های مختلف با یکدیگر متفاوت است؛ این اختلاف ناشی از عوامل متعددی مانند حجم خرید، قراردادهای تأمین، نوسانات بازار جهانی و شرایط حمل و نقل است. این تفاوت در قیمت مواد اولیه باعث می‌شود بهای تمام شده محصولات در شرکت‌ها متغیر باشد و مدیریت بهینه تأمین مواد اولیه یکی از کلیدی‌ترین عوامل کنترل هزینه و افزایش رقابت‌پذیری در صنعت لاستیک محسوب شود.

مقایسه نرخ فروش شرکت‌ها

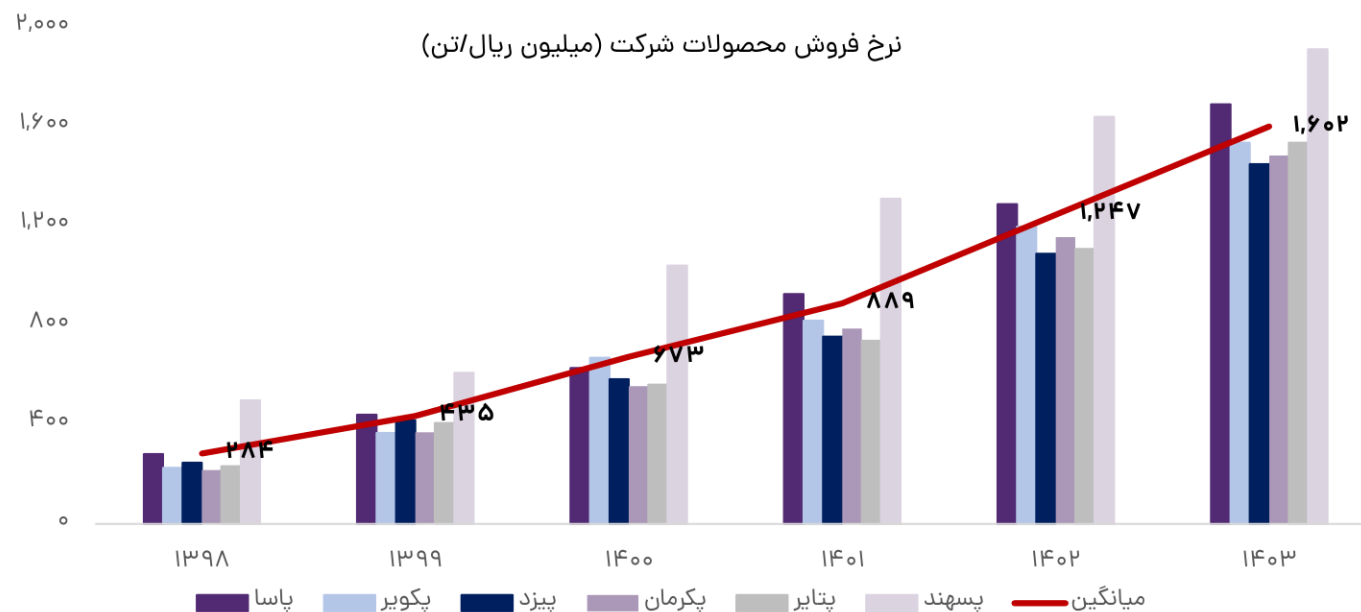
شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

این نمودار روند صعودی و چشمگیر "نرخ فروش محصولات" شرکت‌های لاستیکی را بر حسب میلیون ریال بر تن در بازه سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۳ نشان می‌دهد. مشاهده می‌شود که نرخ فروش برای تمام شرکت‌ها و همچنین میانگین صنعت، یک روند صعودی قوی و تقریباً پیوسته داشته است. میانگین نرخ فروش از حدود ۲۸۴ میلیون ریال/تن در سال ۱۳۹۸ به حدود ۱,۶۰۰ میلیون ریال/تن در سال ۱۴۰۳ افزایش یافته است که نشان‌دهنده رشد ۵ برابری است. شرکت‌های پاسا و پسهند بالاترین نرخ فروش را ثبت کرده‌اند، در حالی که پتایر و پکرمان و پیزد با توجه به نوع سبد محصولات عموماً نرخ‌های پایین‌تری نسبت به میانگین داشته‌اند.

تامین مواداولیه

شرکت‌ها

تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

پسهند	پتایر	پکرمان	پیزد	پکویر	پاسا	مواد اولیه
کربن ایران، دوده صنعتی پارس	دوده فام، دوده پارس و کربن سیمرغ	کربن ایران، کربن سیمرغ، دوده صنعتی پارس و دوده صدق	کربن سیمرغ ، صنعتی دوده فام، دوده صنعتی پارس و کربن ایران	دوده صنعتی پارس، دوده فام، کربن ایران، کربن سیمرغ	دوده صنعتی پارس و کربن فام	دوده (داخلی)
پتروشیمی شازند	پتروشیمی تخت جمشید، بندر امام، شازند اراک و...	پتروشیمی شازند، پتروشیمی بندر امام، پتروشیمی تخت جمشید	پتروشیمی اراک، پتروشیمی تخت جمشید، پتروشیمی بندرامام و...	پتروشیمی تخت جمشید- پتروشیمی بندر امام و تخت جمشید		کائوچو مصنوعی (داخلی)

شرکت‌ها	سهامدار عمده
دوده صنعتی پارس (شدوص)	شرکت کربن ایران
کربن ایران (شکربن)	شرکت سرمایه گذاری صنایع پتروشیمی
صنعتی دوده فام (شصدف)	شرکت انرژی گسترسینا
کربن سیمرغ	صنعتی آرتاویل تایر، صنعتی بارز، بازرگانی سیمرغ، لاستیک یزد، کویر تایر و لاستیک پارس
شجم	طراحی م. وتامین قطعات وم .شیمیایی ص .پترو

تکمیل زنجیره ارزش یکی از راهبردهای صنعت لاستیک است لذا شرکت‌ها مواد اولیه خود را از شرکت‌های هم‌گروه و وابسته تأمین می‌کنند. تولیدکنندگان دوده صنعتی و صنایع پایین‌دستی پتروشیمی، با هدف تضمین بازار فروش پایدار و کاهش ریسک‌های نوسان قیمت یا کسری تقاضا، وارد سهامداری شرکت‌های لاستیک‌سازی می‌شوند. این ساختار گروهی باعث هم‌افزایی فرآیند تأمین مواد اولیه و فروش محصول نهایی می‌شود، همچنین هزینه‌های لجستیکی و ریسک‌های تأخیر را تا حد زیادی کاهش یابد.

ارزش جایگزینی شرکت‌ها

شرکت‌ها

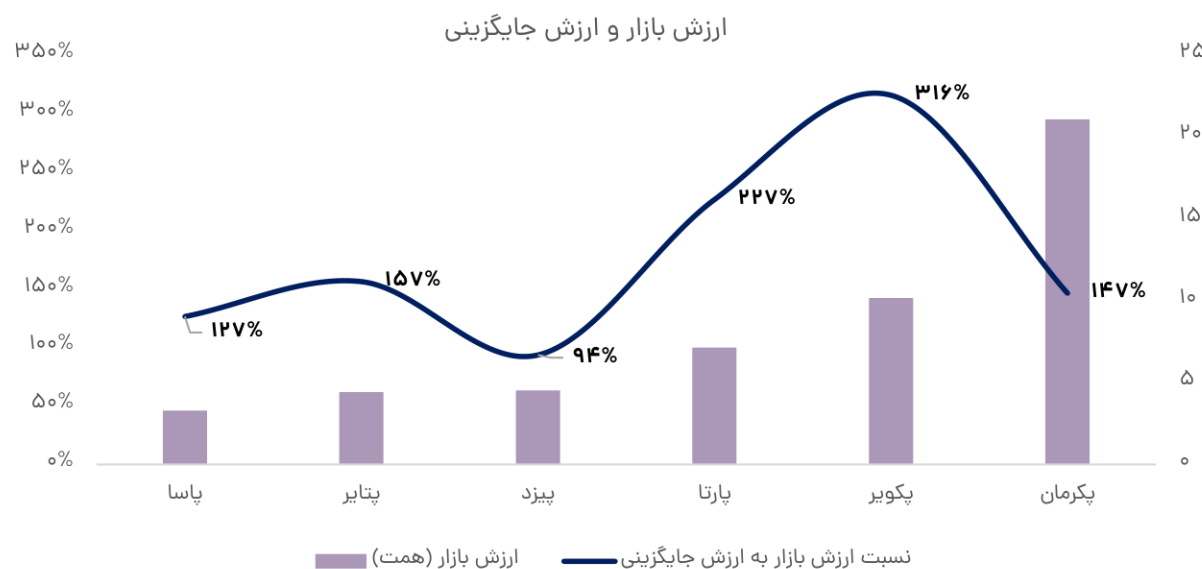
تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

بر اساس نمودار و با فرض ارزش جایگزینی حدود ۱۵۰۰ دلار برای هر تن تاینر، می‌توان برآوردی از ارزش جایگزینی کل شرکت‌ها بر اساس ظرفیت تولید آن‌ها داشت. مقایسه این عدد با ارزش بازار فعلی شرکت‌ها، نسبت ارزش بازار به ارزش جایگزینی را نشان می‌دهد؛ شاخصی مهم برای سنجش ارزندگی سهام از منظر هزینه‌های بازتأسیس است.

شرکت‌هایی مانند پکویر با نسبت حدود ۳۱۶٪ بسیار بالاتر از ارزش جایگزینی معامله می‌شوند که نشان‌دهنده خوش‌بینی بازار نسبت به سودآوری یا برنامه‌های توسعه‌ای آن است. در مقابل، پیزد با نسبت ۹۴٪ زیر ارزش جایگزینی قرار دارد و می‌تواند گزینه‌ای ارزنده برای سرمایه‌گذاران با رویکرد دارایی‌محور باشد. این نسبت‌سنجی، ابزاری مفید برای مقایسه تطبیقی سهام در صنعت تاینر و شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری نهفته در بازار است.

نسبت‌های مالی

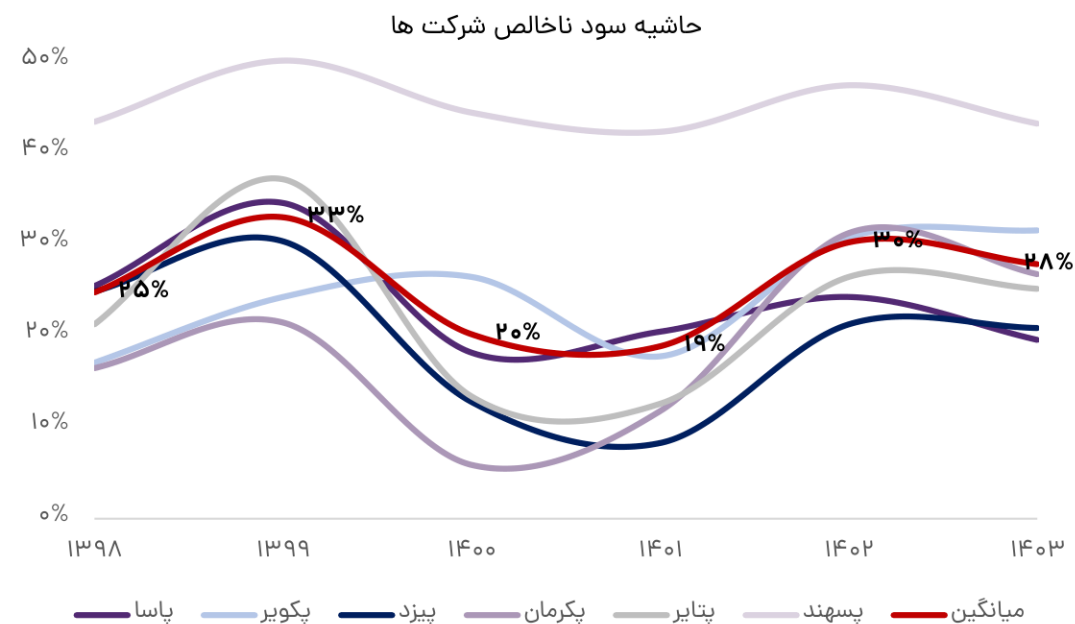
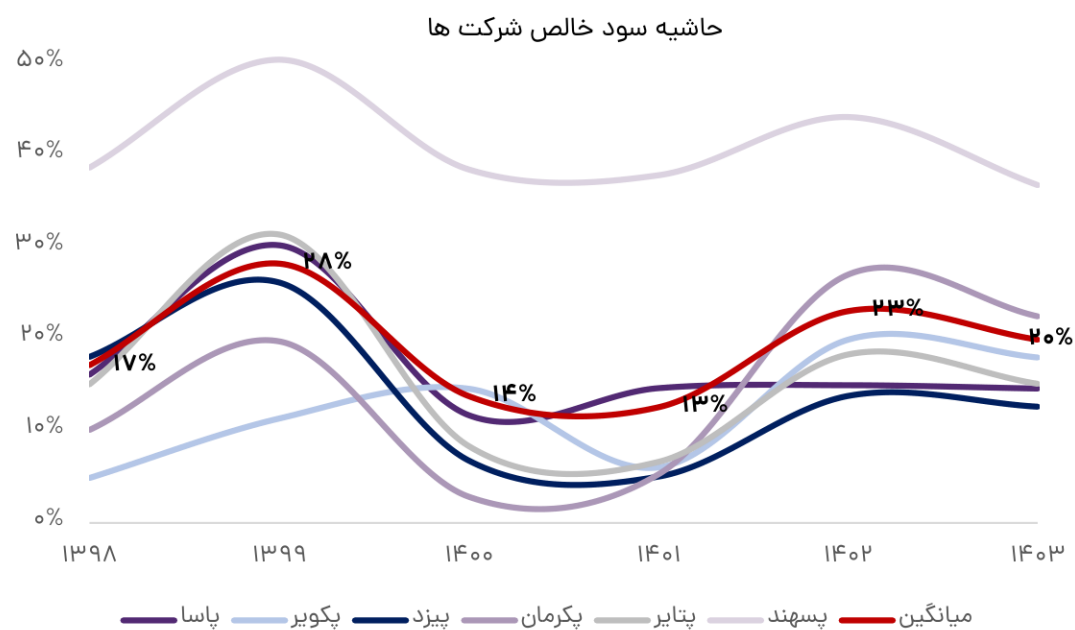
تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

به‌طور کلی، میانگین حاشیه سود شرکت‌ها در دوره مورد بررسی نوسانات قابل توجهی داشته است؛ از ۱۷ درصد در سال‌های ابتدایی به اوج خود در سال ۱۳۹۹ (۲۸٪) رسیده و سپس تا سال ۱۴۰۳ با نوساناتی در حدود ۱۳ تا ۲۳ درصد مشاهده می‌شود. در تمام دوره‌ها پسه‌ند به علت تولید محصول با حاشیه سود بالاتر نسبت به میانگین صنعت وضعیت بهتری را تجربه کرده است.

نسبت‌های مالی

شرکت‌ها

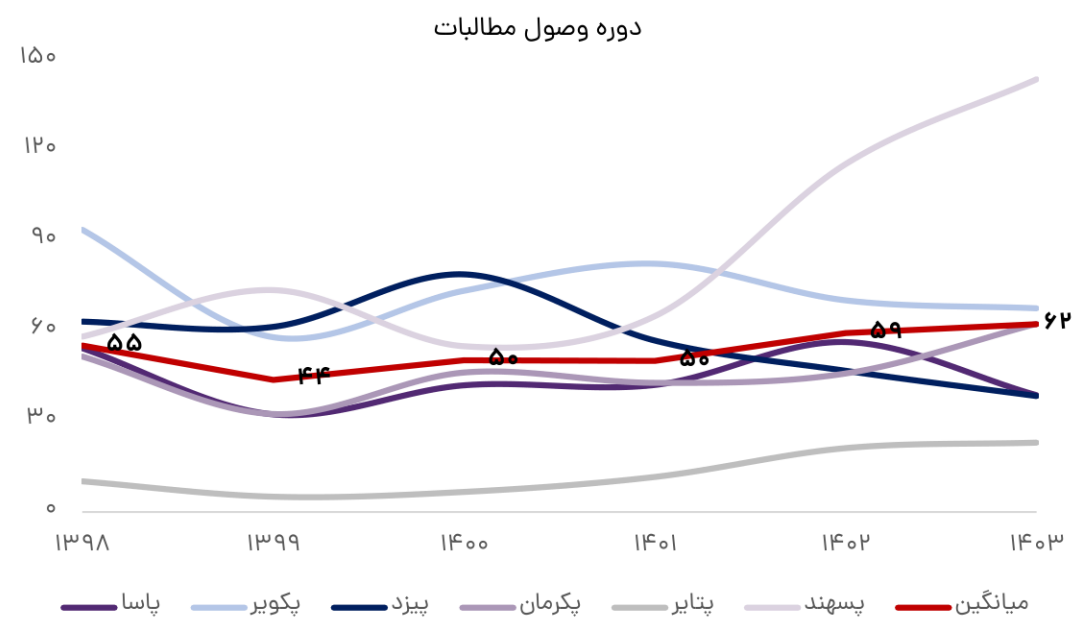
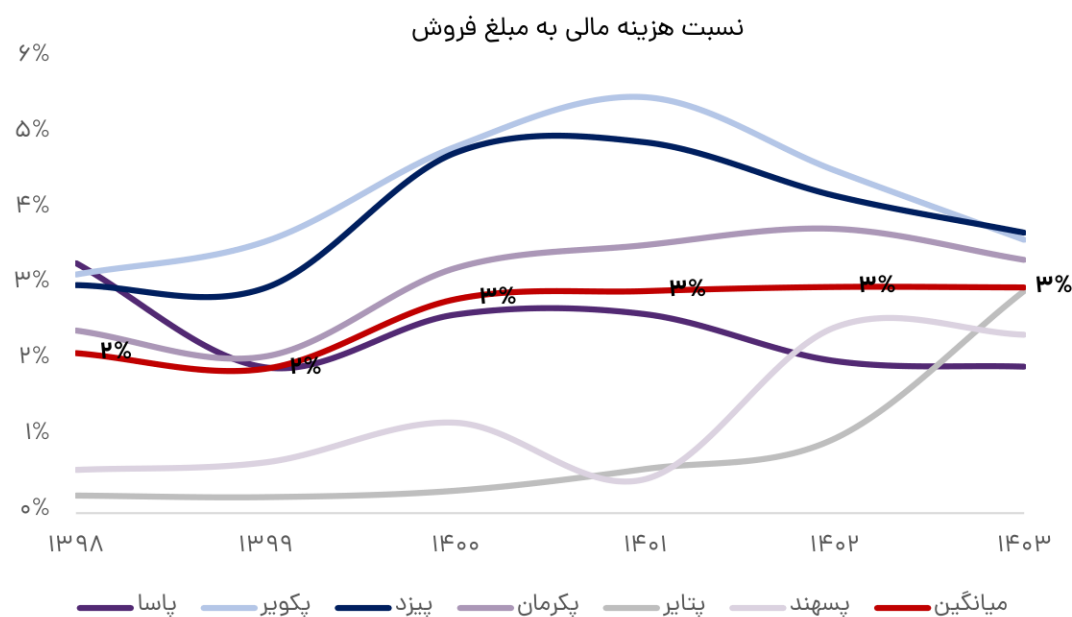
تحلیل داخلی

تحلیل جهانی

تحلیل صنعت

میانگین نسبت هزینه مالی به فروش شرکت‌ها طی دوره بررسی حدوداً ۳ درصد بوده که شرکت‌های پکویر و پیزد با نسبت‌های بالاتر میانگین، فشار مالی بیشتری برای پرداخت هزینه مالی را متحمل شده‌اند.

برخی از شرکت‌های این صنعت نظیر پسهند با دوره‌های وصول نسبتاً طولانی مواجه‌اند که جریان نقدی با مشکل مواجه می‌سازد. شرکت‌هایی مانند پاسا و پکرمان با بهبود فرایندهای فروش و وصول، دوره وصول کوتاه‌تری داشته‌اند، در حالی‌که در برخی دیگر، این شاخص بالاتر از میانگین صنعت بوده و نیازمند بهبود در مدیریت مطالبات است.

مفروضات تحلیل

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

مفروضات تحلیل	۱۴۰۳	۱۴۰۴ پیش بینی	۱۴۰۵ پیش بینی
نرخ دلار توافقی	۵۰۸,۴۲۶	۷۵۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰
نرخ رشد تورم		۳۵%	۳۵%
نرخ رشد حقوق و دستمزد		۳۰%	۳۰%
نرخ کائوچو طبیعی (دلار/تن)	۱,۸۸۷	۱,۸۵۰	۱,۸۵۰
نرخ کائوچو مصنوعی (دلار/تن)	۱,۸۶۳	۱,۷۵۰	۱,۷۵۰
نرخ دوده بورس کالا (دلار/تن)	۱,۲۹۵	۱,۲۰۰	۱,۲۰۰
افزایش نرخ تایر نسبت به میانگین سال قبل		۳۵%	۲۵%

ارزشگذاری

تحلیل صنعت

تحلیل جهانی

تحلیل داخلی

شرکت‌ها

نماد	سال مالی	سرمایه	آخرین قیمت	ارزش بازار (همت)	سود سال ۱۴۰۳	سود سال ۱۴۰۴	سود سال ۱۴۰۵	P/S	P/E TTM	P/E FORWARD	آخرین مجمع
پیزد	۱۲/۲۹	۹,۳۹۵,۰۰۰	۴,۳۲۸	۴.۱	۶۷۳	۹۵۵	۱,۲۲۵	۰.۸۳	۶.۱۹	۴.۰	۱۴۰۳/۰۴/۱۲
پکرمان	۱۲/۲۹	۱۹,۶۹۳,۰۰۰	۸,۲۱۰	۱۶.۱	۱,۵۳۰	۱,۹۳۸	۲,۵۲۰	۱.۲۱	۵.۴۴	۴.۲	۱۴۰۴/۰۴/۱۹
پتایر	۱۲/۲۹	۱۸,۰۴۰,۰۰۰	۲,۱۲۴	۳.۹	۳۷۶	۴۹۶	۶۲۲	۰.۸۵	۵.۷۱	۴.۱	۱۴۰۳/۰۴/۱۶
پاسا	۱۲/۲۹	۱,۹۰۰,۰۰۰	۱۴,۱۹۰	۲.۷	۲,۳۷۶	۳,۰۱۱	۳,۷۹۳	۰.۸۷	۵.۹۵	۴.۷	۱۴۰۴/۰۳/۱۳
پکویر	۰۹/۳۰	۱۳,۶۶۹,۰۰۰	۶,۷۴۰	۹.۲	۸۳۴	۱,۱۷۵	۱,۴۸۶	۱.۲۹	۶.۷۴	۵.۷	۱۴۰۳/۱۲/۰۵
پسهند	۱۲/۲۹	۸۶۰,۰۰۰	۳۱,۹۰۰	۲.۷	۴,۲۸۹	۶,۲۱۶	۸,۱۴۰	۲.۷۱	۷.۳۷	۵.۱	۱۴۰۴/۰۲/۲۰

سلب مسئولیت

این گزارش صرفاً جهت اطلاع علاقمندان به صنعت لاستیک و تأثیر تهیه شده‌است و مضامین آن توصیه‌ای برای انجام معاملات در این صنعت نمی‌باشد.

سبدگردان اندیشه صبا